

Сонца		
	Усход	Заход
Віцебск	8.06	15.34
Могілёў	7.58	15.41
Гомель	7.48	15.45
Мінск	8.09	15.51
Гродна	8.23	16.08
Брэст	8.15	16.16

Першыя квадраты 7 снежня.

Пейдзінгавую сувязь
рэдакцыі забяспечвае
компания
МОБИКОМ
пейдзінг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

Кальченко & К°
ЛАМПА
КАБЕЛЬ
СВЕТИЛЬНИКИ
ПРОЕКТОРЫ
ЭКСПЛУАТАЦИЯ
8 (017) 213-70-13

В предзیمье к нам опять прилетал Черномырдин... Неужто нам опять год бедовать да маяться?

Глава российского правительства Виктор Черномырдин на заседании Исполкома Союза Беларуси и России опоздал почти на полчаса. По уставу этот орган обязан заседать ежемесячно, но собирался он в последний раз под эгидой Виктора Степановича аж в июле 1997 года. В декабре председатель Исполкома В.С.Черномырдин сподобился-таки возложить его заседание, что соответствующим образом характеризует уровень заинтересованности Российской Федерации в совместных делах. Два раза в год, летом и зимой, Кремль вспоминает о союзной Республике Беларусь.

Итак, 2 декабря 1997 года состоялась систематически откладывавшаяся встреча высоко-

московского гостя с президентом Беларуси Александром Лукашенко. Она уже описана, освещена и отражена прессой. Пока в тот день длилась та беседа, в государственной резиденции в Висковом переулке Минска упорно ждали своего заветного часа журналисты, которых Администрация белорусского президента милостиво аккредитовала на пресс-конференцию Виктора Черномырдина: она тоже не то пердеживалась, не то откладывалась.

Впрочем, журналисты всего мира давно убедились в том, что расспрашивать Виктора Степановича о чем бы то ни было по меньшей мере бесполезно. Даже о кон-

кретных предметах российский премьер ухитряется говорить абсолютно отвлеченно. А уж о еще неустойчивом двухстороннем Союзе, о почти условной "четверке" и необходимом аморфном СНГ такому неподобающему мастеру уклончивого слова тем более легко ровным счетом ничего не сказать, поскольку фактически они не функционируют, а большей частью лишь значатся на бумаге.

К тому же печально памятен визит Виктора Черномырдина в предзیمье 1996 года. Явился он тогда в Минск вместе с сенатором Егором Строевым и думцем Геннадием Селезневым. И тоже дорожных гостей белорусы встречали с открытой душой и хлебом-солью.

А что сделала та тройственная "рука Москвы"? По сути сделала нашу жизнь еще хуже, усугубив политический кризис. Она односторонне, без учета белорусских реалий, поддержала президента Лукашенко, предопределила разгон законно избранного Верховного Совета 13-го созыва и заложила основы изоляции республики со стороны цивилизованного мирового сообщества.

Вспоминаю минувшее, как не разволноваться по поводу плохой приметы? К нам опять прилетал Черномырдин... Как не задаться риторическим вопросом: "Неужто нам опять год бедовать да маяться?"

Людмила МАСЛЮКОВА.

Задумайтесь!

Демократия по-белорусски

И после этого они еще говорят о стабилизации

Еще со времен Верховного Совета 12-го созыва парламентарии и журналисты пользовались в Доме правительства одним буфетом. За его столиками, как теперь принято говорить, в неформальной обстановке брались интервью, не один раз здесь беседовали, что называется, за жизнь.

С авоськами депутатов в буфете видели только перед праздниками — тогда они получали здесь заказы. На днях, взглянув с коллегами на чашку кофе, мы были поражены — стоящие перед нами в очереди члены Палаты представителей отоваривались молоком. Кто брал три пакета, кто четыре, а один — даже шесть. И сразу вспомнились продуктовые пайки, сигареты, которые можно было взять тогда по нормальной цене в этом буфете, другие дефицитные продукты.

Печально, но нынешнее ру-

ководство Беларуси довело нас до того, что молоко нормальной жирности стало дефицитным продуктом. И не от жадности, а от наличия дефицита "палаточники" "разметают" его. Набивая молоко портфели, а потом идут в зал и говорят о... стабилизации экономики и политики республики.

В магазинах Минска сейчас днем с огнем не сыщешь сметаны привычной жирности, на Комаровском рынке в минувшие выходные некоторые продавцы запрашивали за килограмм картофеля до 20.000 рублей. Глядишь, через месяц-другой бананы дешевле будут, чем булба.

А нам в это время рассказывают сказки о так называемой стабилизации. Побойтесь вы хоть Бога, господа!

Владимир ГЛОД.

Нацбанк вырашуй удакладніць палажэнні грашова-кредытнай палітыкі

Адпраўлены на дапрацоўку прэктас Асноўных напрамкаў грашова-кредытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на наступны год. Гэта зроблена на чарговым пасяджэнні праўлення Нацыянальнага банка краіны. Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі банка, у ходзе абмер-

кавання члены праўлення палічылі неабходным зноў вярнуцца да гэтага дакумента пасля ўдакладнення ў ім асобных палажэнняў з улікам зыхваджаных указанняў прэзідэнта Беларусі важнейшых параметраў савіянна-эканамічнага развіцця краіны на 1998 год.

На пасяджэнні ў асноўным прынятыя палажэнні аб парадку прымянення мер уздзеяння да банкаў і нбанкаўскіх фінансавых арганізацый за парушэнне законаўства, якое рэгулюе банкаўскую дзейнасць, а таксама шэраг змяненняў і дапаўненняў у нарматыўныя дакументы Нацбанка.

Дадзена дабра расійскаму банку "Авангард" на акцыях свайго прадстаўніцтва ў Беларусі, а ў сувязі з рэарганізацыяй банка "Алімп" у сумесны беларуска-расійскі "Белгазпрамбанк" — на перарэгістрацыю яго з захаваннем выдзеленых раней ліцэнзій.

БелТА.

Протест

Свободу "Свабодзе"

Совет Белорусской партии труда выражает решительный протест Госкомпечати и Высшему хозяйственному суду Республики Беларусь по поводу их антигуманного решения о закрытии газеты "Свобода". Мы считаем эти действия прямым нарушением как Конституции 1994 года, так и "президентской Конституции" 1996 года. Совет БПТ обращается ко всем политическим партиям, общественным организациям встать на защиту демокра-

тических основ нашего общества, на защиту прав и свобод граждан, в том числе и свободы слова и печати, гарантируемых Конституцией 1994 года, выразить общее требование к государственным органам — пересмотреть свое антидемократическое решение о закрытии газеты "Свобода".

Александр БУХВОСТОВ,
председатель Белорусской партии труда.

Яшчэ адна аплявуха

Набліжаецца васьмідзесяцігоддзе Усебеларускага з'езду. І надышоў час успомніць пра адну з гераінь гэтага з'езду — беларуску Зінаіду Юр'еву. Яна ўвайшла ў гісторыю тым, што быццам бы пабіла п'янага каменданта мінскага гарызона Міхаіла Крывашэіна, які спрабаваў развітаць Усебеларускі з'езд 1917 года. Прашаў гэтай падзеі быць даволі шчыры. Крывашэін падаў у суд на рэдактара газеты Злобіна, у якога было напісана, што Юр'ева пабіла Крывашэіна за тое, што той хацеў разганяць з'езд, а таксама што ён у п'яным выглядзе сказаў ёй: "А ты, прыгажуня, паездзі са мной у аўтамабіль".

Адбыўся суд, рэвалюцыйны трыбунал, на якім уся гэтая гісторыя падрабязна развіралася. У выніку Крывашэін прайграў справу. Матэрыялы аб гэтым друкаваліся ў незалежным на той час выданні — "Мінскай газеце". На жаль, аб Зінаідзе Юр'евай, акрамя "справы з

за тое, што той хацеў разганяць з'езд, а таксама што ён у п'яным выглядзе сказаў ёй: "А ты, прыгажуня, паездзі са мной у аўтамабіль".

Адбыўся суд, рэвалюцыйны трыбунал, на якім уся гэтая гісторыя падрабязна развіралася. У выніку Крывашэін прайграў справу. Матэрыялы аб гэтым друкаваліся ў незалежным на той час выданні — "Мінскай газеце". На жаль, аб Зінаідзе Юр'евай, акрамя "справы з

аплявухай", ніякіх даных у гісторыі не захавалася...

Вось такія гістарычныя паралелі. Паглядзім, чым завершыцца сітуацыя з заявай ад следчага пракуратуры Цэнтральнага раёна Мінска Валянціна Матараля аб узбуджэнні крымінальнай справы ў дачыненні да намесніка рэдактара газеты "Імя" Ірыны Халіп.

Гісторыя паўтараецца...

Ганна СОУСЬ.

Вострая тэма

У калгасе няма такой сілы, якая б прымусіла чалавека добра працаваць. Чаму тады Беларусь не ідзе на аграрныя рэформы?

Сёння ўжо ніхто не адмовіцца, што эканамічны, палітычны і духоўны крызіс на Беларусі паглыбляецца. На ўсё растуць цэны, падае рэнтабельнасць, суб'ектаў гаспадарання, расіе злычынства. Усё гэта пагаршае жыццё людзей. Найбольш абяздаволены сталі выскоўцы. Афіцыйная прапаганда нам даказвае, што мы бедныя на прыродныя рэсурсы. Гэта вялікая хлусня.

Есць у нас нафта і вугаль, калійныя і мінеральныя солі, торф і граніт, жалеза і золата. Толькі калі торф, граніт, нафту, угнаныя мы даўно навучыліся здабываць, то жалезныя і залатныя запасы ў нас яшчэ нескрануты. Каштоўным багаццем з'яўляюцца азэрныя сапрапелі. Па запасах лесу мы апыраджаем большасць краін Еўропы. А гапоўнае наша багацце — зямля.

У Беларусі на душу насельніцтва прыпадае два гектары тэрыторыі, амаль па адным гектары сельгасугоддзю і па шэсцьдзесят дзесяцік ворнай зямлі. Па апошнім паказчыку мы пераўзыходзім Германію ў пяць, а Японію ў дваццаць разоў.

Але зямля сама багача не дае. Ёй патрэбны гаспадары. Праблема гаспадары зямлі ў нас мае даўнюю гісторыю. Неўзабаве спыніцца сто гадоў, як у Расійскай імперыі пачалася сталінская рэформа.

Пётр Сталілін спачатку ўначальваў дваранства ў горадзе Коўна, а потым прапашаў пралетарскім губернятарам. На пракладзе з'явіліся землекраўцы, якіх ён упэўніваў у яго перавагах перад расійскай абшчынай. У 1904 годзе ён пісаў цару: "Разбіцця — зло, яна тармозіць абшчыну сялянскай гаспадаркі, нішчыць ініцыятыву, прадпрыемлівасць, а адзіна прашага абшчынам пачатку — аднаасобная ўласнасць".

Самыя дзіўныя ўсёчы, што сталінская рэформа разбурае той падмурк, на якім яны будавалі сваю ўтапічную тэорыю. Яны арганізавалі яго забойства. Але механізм зямельнай рэформы ўжо быў запущаны. Вось першы вынік. У 1913 годзе Расія сабрала збыткі больш, чым ЗША, Канада і Аргенціна разам узятыя. Прыбытак ад продажу сметанікавага масла ў два разы перавышаў кошт гадавой здабычы сібірскага золата. Кастрычніцкі пераворот прыпыніў гэты працэс.

Сімвалічна, што менавіта ў Саратаўскай губерні, на радзіме Петра Сталіліна, пачалася адраджэнне зямельнай рэформы ў Расіі. Там губернская дума прыняла закон аб куплі-продажы зямлі.

А што робіцца ў нас, на Беларусі? На нашых вачах разбураецца

падмурк дзяржаўнасці, аплёўваюцца наша гісторыя і культура, душыцца беларуская мова. Такія ж адносіны ішчэрпаныя ўлады да зямельнай рэформы. Яны тапталася на месцы пры Кебічы, а з прыходам Лукашэнкі да ўлады наогул пачаўся рух назад. Вось некалькі аргументаў.

Трэба напамінаць адзін факт, які прайшоў амаль незаўважымым нават для незалежнай прэсы. А менавіта ён быў першым крокам на шляху ўсталявання дыктатуры. 6 лютага 1995 года прэзідэнт А. Лукашэнка падпісаў указ № 51. Указ патрабаваў расійскім вяртыкальным кантрактам заключыць кантракт з кіраўнікамі недыржаўных форм уласнасці — старшынскіх калгасаў і іншых калектывных гаспадарак. Выбары старшынскіх калгасаў цяпер не маюць сэнсу. Гэтым указам былі знішчаны рэшткі калгаснай дэмакратыі і кантрактава ўсталявана прыгоннае права на рэсцы. Эканамічная свабода для калгасаў была пахавана.

Адкат зямельнай рэформы правіўся і ў развіцці фермерства. За гады праўлення Лукашэнкі фермерства прыпынула свой рост. Больш таго, штучным пераходзім чыноўніку, вярнуўшы калгаснага кіраўніцтва і адсутнасць падтрымкі з боку дзяржавы прымусілі калі пачаць гаспадарак прыпыніць сваю дзейнасць.

Трэба прызнаць, што апошнім часам многія калгаснікі павялічылі памеры сваіх прыватных гаспадарак. На першы погляд, гэта адзін з накірункаў зямельнай рэформы. На самай справе, выдзяляючы зямлю выскоўцам, улада ажыццяўляла канкрэтны мэт:

па-першае, прымусіла калгаснікаў, як і пры Сталіне, жыць за кошт прыватніцкай гаспадаркі, а ў калгасе працаваць амаль бесплатна, адрабляць паншчыну;

па-другое, моцна прывязала выскоўцаў да калектывнай гаспадаркі, бо, атрымаўшы гектар зямлі, сялянін трапіў у кабалу: апрацаваць зямлю без калгаснай тэхнікі немагчыма;

па-трэцяе, вырашыла праблему харчавання не толькі для выскоўцаў, але і для многіх гараджан. Ужо стала традыцыяй, што гараджане едуць да сваіх бацькоў і сваякоў вясной на пасажую, летам — на нарыхтоўку сена, а вясенню — кашаць бульбу і буркі. А дамоў заўсёды вяртаюцца з торбай сала.

Цяперашняя ўлада і прэзідэнт асабіста з гонарам заяўляюць аб стабільнасці на Беларусі, прыпісваючы яе сваёй палітыцы. Я глыбока ўпэўнены, што галоўным фактарам стабільнасці з'яўляецца менавіта гэтая высковая торба сала. Без яе краіну даўно ўжо

трэслі б шматлікія канфлікты галодных людзей.

Уся дзейнасць выскоўцаў накіравана не на эфектыўную эканоміку, а на выжыванне. Людзі прыстаёваюцца да новых умоў жыцця. Не спадзеючыся на калгасную тэхніку, некаторыя майструюць самаробныя трактары, другія купляюць тэхніку ў складчыну, а большасць стараюцца прыдаць коніка. У 1980 годзе ў прыватным сектары было ўсяго 800 коней. Дарэчы пайшоў рост: 1991 год — 20 тысяч, 1993 год — 47 тысяч, 1996 год — больш за 70 тысяч.

Павялічыўшы зямлі прыватна-сямейнага сектара, улады адцягнулі зямельную рэформу і часова прыпынілі банкруцтва калгаснага ладу. Разам з тым яны садзейнічалі росту моцнага канкуренцы калгасна-саўтаснай сістэмы. На сённяшні дзень, па звестках статыстыкі, у краіне налічваецца 1.900.000 прыватных гаспадарак, 660.000 дачных участкаў, 300.000 участкаў для агародаў і 3000 фермерскіх гаспадарак. У валоданні гэтага сектара 1.430.000 гектараў зямлі, што складае 15,8 працэнта зямельнага фонду Беларусі. У 1994 годзе прыватна-сямейны сектар вырабў 40 працэнтаў сельгаспрадукцыі, у 1995 годзе — 45 працэнтаў, а ў 1996 годзе ўпершыню дасягнуў вытворчасці прадукцыі больш за палову (і). Усё гэта сведчыць, што калгасная сістэма не мае перспектывы. Яна, валодаючы шырокімі палеткамі, моцнай тэхнічай і адукаванымі спецыялістамі, не адоледа прыватніцкай гаспадарцы з яе вузкімі палоскамі зямлі і ручной працы. Прычына адна: на калгаснай зямлі няма гаспадары.

Але і прыватніцкая гаспадарка не мае будучыні. Тут на адзіную прадукцый сіл і часу траціцца больш, чым у калгасе. Жыццё выскоўцаў можна смела параўнаць з катаргай. Пастаянная ішчэрпана праца без выхадных і святочных дзён, без волдускаў. Амаль усе робіцца ўручную. Проста выскоўцы прыяпрэліся да таго ж жыцця.

Прыватніцкая гаспадарка — гэта анахронізм у ішчэрпаным свеце. Яе перспектывнасць даказвае той факт, што нідзе ў цывілізаваных краінах такая форма гаспадарання не дзейнічае. Падсумоўваючы сказанае, прыходзім да высновы, што самыя распаўсюджаныя формы гаспадарання на нашай зямлі ва ўмовах рынку нежыццяздольныя. Наўжо аграрная эліта не разумее, што мы рухаемся па бездарожжы ў туліт? Многія разумее. Вось факты.

У мінулым годзе напярэдні такі званата рэфарманду А.Лука-

шэнка праводзіў вялікі сход. Там выступав прэм'ер Міхал Чырп і выказаўся за прыватную ўласнасць на зямлю. Але гэта быў "глас вопіючага в пустыне". Пераканавіўшы, што ніякіх рэфармаў не будзе, ён пайшоў у адстаўку.

Васіль Лявонаў, былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання, стаў рэфарматарам. Неабходнасць і сутнасць рэфармы ён выказаў адной фразай: "Калектывнае павінна быць сумай прыватнага". Гэтая фраза заслужыла таго, каб стала класікай пераходнага перыяду. Пад яго кіраўніцтвам ажыццяўлялася рэформа трох калгасаў на Капыльшчыне. Капыльскіх экспертамент праводзіўся з дапамогай немцаў, з улікам вопыту рэфармавання сельгаскааператываў у былой ГДР. Там рэфармаваныя кааператывы сваёй эфектывнасцю перавысілі здох-негерманскіх фермерў. Безумоўна, для нас такі вопыт уцёўліў асабліва цікаваць. Лявонаў спадзяваўся, што дачакаецца сельскага выніку, пажажа рэфармаваныя гаспадаркі прэзідэнту і атрымае ад яго "дабро" на ўсеаграрную рэформу. Не дачакаўся. Надалей кайданы.

Старшыня знакамітага калгаса "Расвет" Васіль Старавойтаў яшчэ чатыры гады таму зрабіў прысул калгаснай сістэме. Ён сказаў: "У калгасе няма такой сілы, якая б прымусіла чалавека добра працаваць". Гэтая фраза гукала для дэмакратраў як сімфонія, а для наменклатуры яна была як чырвоная ачула для быка. Яго не палоскамі зямлі і ручной працы. Прычына адна: на калгаснай зямлі няма гаспадары.

Але і прыватніцкая гаспадарка не мае будучыні. Тут на адзіную прадукцый сіл і часу траціцца больш, чым у калгасе. Жыццё выскоўцаў можна смела параўнаць з катаргай. Пастаянная ішчэрпана праца без выхадных і святочных дзён, без волдускаў. Амаль усе робіцца ўручную. Проста выскоўцы прыяпрэліся да таго ж жыцця.

Прыватніцкая гаспадарка — гэта анахронізм у ішчэрпаным свеце. Яе перспектывнасць даказвае той факт, што нідзе ў цывілізаваных краінах такая форма гаспадарання не дзейнічае. Падсумоўваючы сказанае, прыходзім да высновы, што самыя распаўсюджаныя формы гаспадарання на нашай зямлі ва ўмовах рынку нежыццяздольныя. Наўжо аграрная эліта не разумее, што мы рухаемся па бездарожжы ў туліт? Многія разумее. Вось факты.

У мінулым годзе напярэдні такі званата рэфарманду А.Лука-

шэнка праводзіў вялікі сход. Там выступав прэм'ер Міхал Чырп і выказаўся за прыватную ўласнасць на зямлю. Але гэта быў "глас вопіючага в пустыне". Пераканавіўшы, што ніякіх рэфармаў не будзе, ён пайшоў у адстаўку.

Васіль Лявонаў, былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання, стаў рэфарматарам. Неабходнасць і сутнасць рэфармы ён выказаў адной фразай: "Калектывнае павінна быць сумай прыватнага". Гэтая фраза заслужыла таго, каб стала класікай пераходнага перыяду. Пад яго кіраўніцтвам ажыццяўлялася рэформа трох калгасаў на Капыльшчыне. Капыльскіх экспертамент праводзіўся з дапамогай немцаў, з улікам вопыту рэфармавання сельгаскааператываў у былой ГДР. Там рэфармаваныя кааператывы сваёй эфектывнасцю перавысілі здох-негерманскіх фермерў. Безумоўна, для нас такі вопыт уцёўліў асабліва цікаваць. Лявонаў спадзяваўся, што дачакаецца сельскага выніку, пажажа рэфармаваныя гаспадаркі прэзідэнту і атрымае ад яго "дабро" на ўсеаграрную рэформу. Не дачакаўся. Надалей кайданы.

Старшыня знакамітага калгаса "Расвет" Васіль Старавойтаў яшчэ чатыры гады таму зрабіў прысул калгаснай сістэме. Ён сказаў: "У калгасе няма такой сілы, якая б прымусіла чалавека добра працаваць". Гэтая фраза гукала для дэмакратраў як сімфонія, а для наменклатуры яна была як чырвоная ачула для быка. Яго не палоскамі зямлі і ручной працы. Прычына адна: на калгаснай зямлі няма гаспадары.

Але і прыватніцкая гаспадарка не мае будучыні. Тут на адзіную прадукцый сіл і часу траціцца больш, чым у калгасе. Жыццё выскоўцаў можна смела параўнаць з катаргай. Пастаянная ішчэрпана праца без выхадных і святочных дзён, без волдускаў. Амаль усе робіцца ўручную. Проста выскоўцы прыяпрэліся да таго ж жыцця.

Прыватніцкая гаспадарка — гэта анахронізм у ішчэрпаным свеце. Яе перспектывнасць даказвае той факт, што нідзе ў цывілізаваных краінах такая форма гаспадарання не дзейнічае. Падсумоўваючы сказанае, прыходзім да высновы, што самыя распаўсюджаныя формы гаспадарання на нашай зямлі ва ўмовах рынку нежыццяздольныя. Наўжо аграрная эліта не разумее, што мы рухаемся па бездарожжы ў туліт? Многія разумее. Вось факты.

У мінулым годзе напярэдні такі званата рэфарманду А.Лука-

шэнка праводзіў вялікі сход. Там выступав прэм'ер Міхал Чырп і выказаўся за прыватную ўласнасць на зямлю. Але гэта быў "глас вопіючага в пустыне". Пераканавіўшы, што ніякіх рэфармаў не будзе, ён пайшоў у адстаўку.

Погода

4 декабря на большей части территории республики осадки, местами туман, гололед. 5 декабря кратковременный снег, слабая метель, на дорогах гололедица. Температура воздуха 4-го в течение суток +4...+1; 5-го — ночью -2...-7, днем 0...-5.

Міністэрства сувязі і інфармацыі Рэспублікі Беларусь											
АБАНЕМЕНТ на газету 6 3 2 2 2											
Народная Воля (індэкс выдання)											
на 1998 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Куды (паштовы індэкс) (адрас)											
Каму (прозвішча, ініцыялы)											
ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету 6 3 2 2 2											
Народная Воля (індэкс выдання)											
ПВ	месца	лі-тор									
Кошт	подпісі	перасуд-расойд	руб.	Колькасць комплектаў							
на 1998 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Куды (паштовы індэкс) (адрас)											
Каму (прозвішча, ініцыялы)											

Ігар КАВАЛ'ЧУК.

22 кастрычніка на старонках "Народнай волі" быў надрукаваны артыкул Віктара Сіманскага "Абаронім сябе самі". Аўтар у катэгорычнай форме выказваў накіонт таго, што

рэспубліцы не патрэбна столькі супрацоўнікаў праваахоўных органаў. Сёння другі наш чытач, Аркадзь Кароткі, разглядае праблему больш спакойна і, можа, нават больш уважліва.

Каго беражэ "мая" міліцыя?

У Рэспубліцы Беларусь пражывае крыху больш за дзесяць мільёнаў чалавек. Іх правы, жывіць, гонар ахоўваюць сёння 125 тысяч міліцыянтаў... г. зн. па адным на 80 мірных грамадзян. Незалежна ад уласці, прафесіі, сацыяльнага становішча. На ўтрыманне ахоўнікаў парадку і дысцыпліны бюджэтам на гэты год прадугледжана каля 1,6 трыльёна рублёў. Гэта без уліку асігнаванняў для ўнутраных войскаў, Галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры прэзідэнце і яго службы бастэкі.

І каб лепш успрымаць прыведзенае вышэй лічба (1,6), назаву яшчэ дзве: тым жа бюджэтам на адкаўчы і падрыхтоўку кадраў выдзелена 2,8 трыльёна рублёў, на сацыяльнае забеспячэнне — 2,4 трыльёна.

І яшчэ. У суседняй Польшчы на 40 мільёнаў насельніцтва падлічваюць усяго 80 тысяч чалавек. Можна падумаць, што за надна беражэ мы сябе, шансем, даражым сабою.

Можна падумаць, што і надна высокі ў нас суверэнітэт чалавека.

Да месца, здаецца, будзе і такое меркаванне: на ігнараванне ўласна грамадскага пераўладкавання на Беларусі вельмі хутка стала з установай прынцыпу цывілізацыйнага паводзінаў, а таму тысячы-друга дзясятковых дубінаў у мускулістых руках укормленых сынкоў таго ж самага народа будзе вунь як да месца.

Падзялі і такую версію: надна бешчэнасць наша Федэра і пакуль яна набірала моцы, няхай хоць гэтыя малайцы ў плямня дзяржаўнай вопратцы сімвалізуюць і дэманструюць яго вялікасць дзяржаўны Закон.

І вось яны хоць-ка гуртам па вуліцах нашых гарадоў і ўсплываюць сілай улады на ўсіх і ўсё. І, безумоўна, выклікаюць у людзей думачы і разважкі, справядлівую незадаволенасць, а значыць, негатыўна адбіваюцца на настроі ў грамадстве ў цэлым. Хіба ж людзі не разумеюць, што кожнага трэба абвучы і апрацуць, узброіць, аснасіць, навучыць хая б элементарнаму ў абыходжання са злабытай ахвярай у асобе затрыманага ці пазаронага. Ну і заробак даць, як мінімум у тры — пяць мільёнаў, адпаведна сацыяльным гарантыям — да прыкладу, бясплатны прасад, беспераходнае ўваходжанне ўсюды і г.д.

Канешне, парадокс павінен быць. Зразумела і жаданне ўлад хутка яго наведзі, прывучыць людзей да строгага выканання законаў. Але нешта не ўлічылі і таго, што ў нашых людзей надна вялікае сацыяльнае напружанне, і разлічваюць, што ўтрымаць у паслужэнні іх сілай гэтых самых сынкоў усё ж можна, — вельмі сумніліва.

Ды наогул, ці тым парадкам пайшлі мы на зашырджанне і ўсталяванне агульнавядомага нормы паводзінаў на захаванне здаровага патэнцыялу народа? Калі арыентацыя выбрана дагэняе поўнай свабоды духоўнага развіцця, то як гэта стаўся з тым, што мы маем у асобе яго правагага забеспячэння і суправаджэння?

Трэба ўлічваць і вось гэтую акалічнасць: па апошняй лічбав галы наша грамадства збудзіла за надна многа здабытых дзесяцігоддзяў духоўных і маральных каштоўнасцяў, на ўзнаўленне чаго патрэбен час, і немалы. Адно вось гэта — прыняццё значэння духоўных пачаткаў. Галы, праведзеныя ў вакууме беззадула, пазбавілі нахільнасці гарантыі праваў і свабод асобы, узбавілі жыццё прымусам, пахавствам, неспрыяльнасцю, лёгкадствам, авантурызмам.

Светвыні вопыт сведчыць, што змагацца з палобнага роду рэзідывамі магчыма толькі законным шляхам, а не выкарыстаннем лобных, без разбору, сіл. Вось тут і да месца пачаць на нашых Федэраў хая б агульных рысак — нават не вачамі юрыста-спецыяліста, а проста заканапалухнага грамадзяніна. Надзусць яе адчувацца адрэзу. На яе не галы след абатэрыі, разузна выкарыстаць.

Як трэба заважаў французскі філосаф Вальтэр, законы патрэбны не толькі для таго, каб запалоўваць грамадзян, але і для

таго, каб дапамагалі ім. Нашы ж законы, як, дарэчы, і іншыя прававыя акты, па духу сваіму ўстрашаюча характары. Якіх бы прашаў і сфер жыцця яны ні тычыліся, заканадаўчае рухавішча застана жорстка. А гэта па сваёй сутнасці жоу крыніца несправядлівасці. Значыць, яно не саздзінае ўмацаванню ўлады, а хутчэй, дыскрэдытуе яе. Бо краінасіць заўсёды абарочваюцца адным і тым жа, думаю, вядома чым. Ці не ад таго ў нас за 65 тысяч асуджаных і асоб пад следствам — па колькасці ледзь не лічба адна дзесяці амеры. Перапоўнены турмы, калоніі, ізалятары. Такое ўражанне, што ў дзяржаўных улад пераважаюць памкненні ўнізіць сваіх грамадзян. Гэта ўжо ўважліва чавікі на тых жа апорных пунктах правапарадку ў мікрарэінах гарадоў, дзе абыходжанне з затрыманымі ўзор таго ж самага насіла над асобай. Паловына з'явіў — у кожным адрэзе органаў правапарадку, на працягу ўсяго следства, дзе любыя крокі прыдзінацца. Тут і думка няма аб дапусцімым і недапусцімым.

На кожны пункт гледжання можа быць многа думак. У дзяржаўным выпадку май асабаста кажу. Каю хоць раз у жыцці дазваляе мей справу з намімі праваахоўнымі органамі, той не, сумняваюся, яе падзілае цалкам. Чыноўны лют гэтых структураў на ўсіх узроўнях незалежна ад службовага становішча і звана ў большасці надна суровы і самалітэны. Такое ўражанне, што ў кожным з нас, простых грамадзян, яны бачылі калі не значычню ў натуре, то патэнцыяльную асобу такога катэты. Часам задумваецца: чаму так? Верагоднасі такіх паводзін нашых ахоўнікаў, відаць, і ў тым, што ў іх большы праваў. Але адна справа мець права, а другая — рэалізаваць яго. Што ўвогуле не азначае ўладным націкам прыніжаць чалавечую годнасць і тым самым ставіць чалавечы ў становішча нічога не значычэй асобы перад вялікасцю ахоўніка правапарадку, узброенага да зубоў.

Гэта, скажам так, вывад з назіранняў на паставе некаторых у урышчэннях. Каб не выстаўляць нашу праваахоўную службу ў неспрыяльным выглядзе (наперве, не такой я думкі), паспрабуем хоць колькі памеркаваць над вытокамі такой з'явы па сутнасці. Чаму ў кантэксце нашага сённяшняга жыцця ўсё гэта ўпісалася такім парадкам?

Імкнучыся да арганізацыйнай і арганізацыйнай грамадства, нашы ўлады пайшлі шляхам прымусу да захавання нормаў права. Гэта пацягнула непамежны рост колькасці прымусовай. Гатовы падрыхтаваны кадры не было, а таму атраці іх патрабавала многа "пафэрыкату", у выніку аб тактоўным і ашываючым канкам спосабе ўзмацавання ахоўнікаў парадку з грамадзянамі ў шэрагу выпадкаў і гаварыць не даводзіцца. Спасцігнуць блытаніну нашай сённяшняй Федэды нават для прафесіянала няпросты. А калі ўлічыць яшчэ негуманізацыянысі сістэмы пакаранняў, то пра спраўдну абарону і захаванне праваў радавых грамадзян як такіх нам толькі застацца марнаць.

Ладзіна напрошваецца тут і пытанне: хто нясе ў нас адказнасць за невыкананне законаў, хая б тых, якія ёсць? Вядома, выкаўчаць ўлада, да структураў якой адносяцца і органы правапарадку і акая ў пэўных межах, дарчы, немалых, мае пайнамошты на сваіх правах асобы.

Хачоцца як лепш, а атрымалася, як заўсёды: вялікая Федэда (дзяржаўна ўзроўню) з малой (у асобе рэгіянальнай) стварылі такую прававую рознагаласіцы, што простама смяротнаму ў ёй ніколі не разабрацца. Ён застаецца яе заложнікам, бо пераважае імкненне праваахоўнікаў даць ледзь не кожнаму "па вершную заглушку". У нашых астах, якія рэгулююць нормы жыцця, як правіла, нормы строга не дазіраюцца — можна і так, і гэта, і больш, і менш. Чаго б гэта ні тычылася — штрафаві ці тэрмінаў пазбаўлення волі.

Але вернемся да пытання адказнасці за невыкананне законаў. На мой погляд, яно адкапацца. На яе трэба адказаць можна толькі пытаннем:

"Хіба можна аб гэтым пытацца, калі ў грамадстве ніхто ні на якім узроўні не вядзе прававога выхавання?" Спраўды: унізе — улада цемры, наперве — цемра ўлады. Прававое спасціжэнне ў некаторай ступені для кожнага з нас пачынаецца толькі ў выпадку, калі "залізець".

Напрошваецца класічнае пытанне: "Што рабіць?" Пачынаць спачатку! Адкінуўшы ілюзіі, нібы насілле можна дабіцца ўсяго, вярнуцца да адзінага ў далейшай сітуацыі выратавальнага здаровага сэнсу.

Прымуўшы ў разлік, што чалавек — істота сацыяльная і цывільная, "хворая", трэба ладзіць яе знутры, а не шпательваць баячы толькі звонку. У памкненні турмой яго перахвацьваць мае далёка не зойдзем. Нават тады, калі на дзесяць грамадзян будзе па адным міліцыяне.

Паводзіны людзей заўсёды былі і застаюцца алкаватнымі станаў грамадства. А калі яно наскроў — зверну да ніз — нямогла, калі ў ім не ўлада закона, а закон улады, на паверхню ўсплывае тое, што мы і маем сёння, — слабасць улады. Усё яе ігнараванне атрыбутыта дэманструе ярка гэта. І яшчэ — босяць збубніць ўладу.

Пакуль статыстычная справадачнасць органаў правапарадку аб затрыманнях, раскіданых і да т.п. дзе мері іх дзейнасці, а прафактычная работа па папярэджанні правапарушэнняў застаецца на ўзроўні школьнага факультыву, даўшы мы, простыя смяротны, і будзем адчуваць сваю сацыяльную неабароненасць, а наша міліцыя — выступалі фіксітарам усё ўзрастаючай значнасці, паловына ігнараванія ўлады тымі пацхчыкамі.

Кажуць, слабы той, хто не спадзіваецца на сябе. Няхай і па ўмовах ігнаравання сацыяльнага сіроцтва кожны думае пра лепшае, не губляе надзеі на тое, што калі-небудзь і мы зажывём, як людзі. Па-чалавечы да нас будучы ставіцца ўлады і наша міліцыя чэсна і дастойна стане з намі абыходзіцца, правяляючы душэўную пэпільню і цярплівасць. Галоўнае — не забывацца, што ўсе мы людзі адной крыві, і не трэба прагнуць яе незалежна ад таго, пры ўладзе ты ці не, пры пагонах ці без іх, ўброены ці з голым кулаком.

Трэба набірацца розуму, думка, спасцігаць простыя ісіны чалавечэга жыцця. І вучыцца быць чалавекам. Жыццё поэна ці рана расставіць ўсіх па сваіх месцах — справядліва і беспамылкова. Гэта нам, людзям, ад памылак анік. У аднаго ідзе галва крутам ад, можа, нават уяўнага поспеху ў кар'ер, службовага становішча; у другога — ад зайздасці; трэці не можа ўтаймавацца, што сусед жыве лепш за яго; чацвёрты рвецца да ўлады, а яму яе не даюць, таму гатовы перагрызці горла кожнаму, хто патрапіць пад руку наступнаму ці наступнаму злучэнню ад нястачы. І так ледзь не ўсё ў хаатычным руху, неразбярэсе, нервовым пераналем, ад чаго да глупства — адзін крок. Тут ужо без "маей" міліцыі анік. Ну, а калі здадаць, што ў яе асяроддзі не меншае перанарушэнне і такі ж хаатычны рух, то ці варта гаварыць аб нечым далей? Давяцце проста паглядзім праўду ў вочы і прызнаем: не беражэ мы адзін другога, не шануем. Хутчэй здаеваемся. Што ж, калі мы такія неразумныя...

І апошняе. Магчыма, хтосьці не зусім зразумее моты майго роздуму і мяркуе — я за міліцыю ці супраць яе? Так, за! Толькі за спраўду народную па яе сутнасці і мэтах. За такую, якая служыць народу, а не прыкрываецца лозунгам аб гэтым.

Яно не зневажае людзей у залежнасці ад паварту падзей, а спраўда абараняе іх. Няхай яе будзе менш, але спраўднай, годнай, чэснай, разузнай, падпарадкаванай у сваіх дзеяннях толькі закону і сумленню.

Такой, якая бы людзі не баяліся, а павяляла. Такой, якая б заўсёды памяталі, што яна — інструмент утрымання, а не ўлады, яе ёй сёння спрабуюць унушыць...

Аркадзь КАРОТКІ. Мінск.

Запрашэнне з'явіцца ў пракуратуру Мінска атрымала галоўны рэдактар нездзяржаўнай газеты "Феміда-Нова"

Галоўны рэдактар нездзяржаўнай беларускай газеты "Феміда-Нова" Ірына Скалова атрымала запрашэнне з'явіцца ў пракуратуру Мінска ў зручны для яе час. І.Скалова лічыць, што ў грамадскай пракуратуры ёй, вядома, уручаць нейкую "паперу з папярэджаннем". Па яе словах, хая ігнараванне выданне адышло ад асветлення палітычных праблем (у адрозненне ад ранейшай "Феміды"), адносіны ўладаў да "Феміды-Нова" па-ранейшаму негатыўныя. Як стала вядома БелаПАН, Беларускі фонд прававага супрацоўніцтва выказаў гатоўнасць аказаць гэце юрыдычную падтрымку — мяркуецца, што разам з І.Скаловай у пракуратуру адправіцца віз-прэзідэнт фонду Міхал Волчак.

Уладзімір ТРАЦЯКОЎ. Аляксандр ПЯТРОВІЧ.

На сёння ў Магілёўскай вобласці пражываюць 115 ВІЧ-інфіцыраваных

115 ВІЧ-інфіцыраваных пражываюць сёння на тэрыторыі Магілёўскай вобласці. 100 з іх абывалюць пакарэнне ў папярочных установах вобласці; астатнія п'янаццаць — жыхары Магілёва, Бабыўска, Горак і Хоцімска. Толькі двое ВІЧ-інфіцыраваных знаходзіцца неспасрэдна ў стадыі

Уважаемая редакция "Народной воли"! Ни в одной государственной газете, куда я обращался, не была опубликована моя статья. Обидно, что столько у нас перестраховщиков. В то же время содержание статьи отражает интересы многих тысяч людей пожилого возраста — ветеранов труда, бывших узников фашистских концлагерей и многих других категорий наших граждан, отдавших личные сбережения в пользу государства. Поэтому прошу "Народную волю" напечатать мою статью.

В годы так называемого "застоя" я выделил из личных сбережений, отдав в пользу государства крупную сумму денег — эквивалентную стоимости двух малолитражных легковых автомобилей. Рубль в то время был дороже доллара на десять процентов. И эту указанную денежную операцию совершил не на Комаровском рынке, как делается сейчас, а в государственном финансовом учреждении, оформив ее по всем правилам юриспруденции, о чем свидетельствуют имеющиеся у меня на руках документы.

Взамен денег я получил облигации Государственного внутреннего выигрышного займа 1982 года.

Для любознательных сограждан замечу: деньги мои — это не случайно найденный в чулке скуп клад золотых монет царской чеканки. Я их заработал тяжелым трудом в условиях "развитого социализма" за многие годы. Причём государство платило мне, как стало известно сегодня, лишь треть заработка, а две трети забирало на создание социалистических "ценностей", на оказание "братской" интернациональной безвозмездной помощи странам Азии, Африки и Латинской Америки.

Когда я сам добровольно отдавал свои деньги в пользу государства, обменивая деньги на облигацию, то правительство гарантировало мне их сохранность и строгое соблюдение условий займа. По существовавшим тогда условиям государство предоставляло мне право в любое время сдать облигации в Сберегательный банк и получить взамен деньги в сумме стопроцентной стоимости облигации.

Однако мои кредиторские права были вероломно нарушены распоряжением от 30 января 1992 года бывшего председателя Совета министров Республики Беларусь В.Кебича. Фактически на мои деньги в Сбербанке был наложен арест, поскольку этим распоряжением банковским регламентом было запрещено совершение операций по облигациям займа 1982 года на неопределённый срок. Это распоряжение было предварительно опубликовано в газетах, следовательно, оно содержало элементы секретности.

Операции по облигациям займа 1982 года совершались на основании принятого закона. Но насколько я сведущ в вопросах права, закон не может быть отменён, изменён или приостановлен законодательным актом исполнительной власти в государстве, где действует Конституция и работает парламент.

В результате деньги кредиторам государства — владельцам облигаций займа 1982 года — длительный срок находились под арестом, а фактически использовались в денежном обращении при совершении банковских операций. Их выдавали в виде кредитов под высокий процент и обменивали на доллары. Когда уровень инфляции за этот период достиг рекордной десятикратной отметки, правительство Республики Беларусь проявило "милость" к кредиторам. Оно разрешило обмен облигаций на деньги, установив при этом извратительски смешную цену.

За облигации займа 1982 года, славные мую в Сбербанк на общую сумму стоимости двух легковых автомобилей, я получил взамен дензнаки, за которые можно купить в магазине всего два комплекта постельных принадлежностей, да и то недорогих.

Я оказался обманутым... в особо крупных размерах. Отняв у меня и других граждан личные сбережения в виде облигаций займа 1982 года и облигаций целевого беспроцентного займа 1990 года, правительство злоупотребило властью, грубо нарушило гражданские права человека. Подобных аналогов обращения правительства своих граждан в мирное время не было не только в странах Европы, но и в государствах Азии, Африки и Латинской Америки.

Наши люди старшего поколения хорошо помнят, что при проведении денежной реформы в 1947 году вклады населения в сбербанках и облигации займов переоценивались на значительно более льготных условиях, чем нынешние деньги. Все займы, размещённые по подписке среди населения в 1947—1956 годах, были погашены. Все люди, имевшие на руках облигации государственных займов, получили за них деньги по номиналу облигаций.

Верните мне деньги, за которые я смогу купить два малолитражных автомобиля

Автор.

Нельзя молчать

Ну и ну!

Кто на что учился?..

Совсем недавно слана в эксплуатацию автомобильная развязка в двух уровнях в обход Гомеля. И дорога хороша, и построена она в срок, но, как всегда, недоделали малость. Каждый вот такой указатель стоит больше полумиллиона рублей, а надписи на нем надо бы сделать пограмотнее. Это же не забота...

Фото Сергея ХОЛОДИЛИНА, БелТА.

Практичные завершили работы по реконструкции трамвайных путей в Мінску, намечаясь на будущий год.

Рамантавалі пуці дзве роты, якія дысцыплінавалі ў Службу і Жлобіне. Воінамі-чужынцамі абноўлена 4 кіламетры трамвайных рэйсав і ўкладзена 17 тысяч квадратных метраў бетоннай пліткі. Аднак гэтыя работы яшчэ не закончаны, а таму ў наступны годзе ваеннаслужачыя чужынцы вольны прадоўжаць рамонты трамвайных пуцэй.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Ці знойдзе вечны спакой у Беларусі прах Максіма Багдановіча?

Беларускі фонд культуры вырашыў ініцыяваць перанос праху Максіма Багдановіча з Ялты ў Мінск. З прапановы звярнуцца накіонт гэтага па ўрад краіны выступілі старшыня праўлення фонду Уладзімір Гілеп на другой спаравадзана-выбарнай канферэнцыі БФК.

Паводле слоў Уладзіміра Гілепа, усё юрыдычнае тонкасці гэтай акцыі былі адпрацаваны разам са спецыялістамі Міністэрства культуры Беларусі яшчэ пяць гадоў таму. Мінгарвыкан-

кам нават выдзеліў месца, дзе мог бы быць перапахаваны прах паэта — паміж магіламі Янкі Купалы і Якуба Коласа на Ваенных могілках сталіцы. Аднак без урадавай падтрымкі справа застаўся.

Як адзначаў старшыня праўлення БФК, іпяр надзішоў час аб'яднання беларускай глебе нацыянальнай самасвядомасці. А ажыццяўленне такой высакароднай акцыі як нельга лепш будзе гэтаму садзейнічаць.

Аксана ПІВАВАР.

Дэмаркацыя беларуска-літоўскай граніцы завяршэцца

У будучым годзе на літоўска-беларускай граніцы пачне дзейнічаць абсталяванне сістэмы назірання, якое вырабіцца французскай канцэрнам "Томсон".

Замак на Расійскае пасольства ў Стасколье

Супрацоўнікі Камітэта дзяржаўнай бяспекі сумесна з калегамі з Камітэта па арганізацыі заахавання і карупцыі пры Міністэрстве ўнутраных спраў затрымалі 28 лістапада ў Мінску групу грамадзян, якія мелі намер

аб'яўдаць на тэрыторыі рэспублікі бунтую партыю фальшывых немечскіх марак.

У асноўнас да затрыманнях завезена крываўная справа. Устанавляюцца ўсё ўдзельнікі проціпраўнай злачынства.

Замак на Расійскае пасольства ў Стасколье

спробы разбіць шкло і пранікнуць у будынак ён выліў бензін на адну з пасольскіх машын і падпаліў яе.

Інеса МОІН, БелТА. Стасколье.

Долг и обязанность руководителей страны — вернуть задолженность в первую очередь гражданам, у которых государство все же брало взаймы, а уже потом решать вопросы с теми, кто полагил деньги в "пирамиду". Да не за счет налогоплательщиков, а за счет мошенников и их покровителей, конфисковав на выплаты компенсаций знания и имущество "пирамид".

Между тем в судах продолжают затяжные изнурительные извещения дел извиняемыми, участниками Великой Отечественной войны, ветеранами труда, бывшими узниками фашистских концлагерей, над теми, кто имеет смелость обратиться в суд с исковыми заявлениями к Совету министров Республики Беларусь о возмещении ущерба, причиненного арестом облигаций Госзайма 1982 года и выплаты компенсации за облигации целевого займа 1990 года.

Судебные решения с отказом возмещения убытков гражданам, пострадавшим от собственного правительства, судьи заполняют обширным словесно-текстовым балластом, не имеющим отношения к юридическому обоснованию причины отказа. Они демонстрируют свою безучастность к обиде людей государством.

Понятно, что делается не без участия тех, кто сегодня у власти. Все помнит обещания А.Лукашенки вернуть людям деньги, отнятые государством в виде займов. Почему, Александр Григорьевич, Вы забыли о своих словах? Неужели Вы думаете, что мы останемся сыты Вашими обещаниями? Если Вы хозяин своего слова, то скажите честно: когда государство вернет нам долги? В противном случае никогда больше не рассчитывайте на нашу поддержку.

Владимир ШАКУТИН, участник Великой Отечественной войны, заместитель председателя правления белорусского объединения бывших жертв фашизма "Лес".

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Жизнь, как ее видит журналист Анна СОУСЬ

Периодически проводите снегозадержание в саду, особенно на землянике. Страхивайте налипший мокрый снег с веток плодовых деревьев.

Практика

Регуляторы роста растений

ются в виде кристаллического порошка или таблеток. Спектр действия их широк. Они применяются для замачивания семян (0,05%), а также для опрыскивания посевов (0,005%) томатов, огурцов, кабачков, перца, капусты, моркови, картофеля и плодово-ягодных культур с целью ускорения всходов и развития растений, повышения их урожай-

НОСТИ.

Разработан эффективный прием формирования рассады томатов: 2—3-кратное опрыскивание растений раствором ретарданта — хлорохинсульфида (0,05—0,02%). Первое опрыскивание — в фазе 4—5 настоящих листьев и два последующих — в период бутонизации препаратом, приводит к торможению роста стебля, повышению его общестебельности и объема корней, устойчивости к пониженным температурам, уменьшению поражаемости болезнями, увеличению количества завязей на растениях и урожая плодов. Хорошо известно широкое применение ретардантов как средства предотвращения полегания: зерновых культур, особенно при их интенсивном выращивании.

В последние годы созданы препараты нового поколения биостимуляторы **симбион** (**эмитим**), **экосты**, **эпи** и др. Они экологически чистые и обладают высокой стимулирующей активностью на картофеле, различных овощных и других растениях, цветах.

Разработаны две препаративные формы эковостов — для обработки семян в микроколличествах (0,04% от веса семян) и растений в фазе бутонизации — шениятия (1% на 200 л воды). Препараты эффективны при обработке семян и растений эковостами семян, а затем растений, что обеспечивает повышение урожайности на 20—40%. Препараты оказывают защитное действие при неблагоприятных условиях, повышают устойчивость растений к таким заболеваниям, как парша, фитофторо-мучнистая роса, корневые гнили и др. При этом повышается качество продукции: увеличивается содержание витаминов, сахара, крахмала, белка и уменьшается содержание нитратов, уровень ра-

Эпин (0,025—0,028% раствор эпихлассинолида) рекомендован для опрыскивания растений картофеля в фазу бутонизации в целях защиты урожая за счет увеличения количества массы клубней, устойчивости растений к неблагоприятным факторам среды и болезням. Эффективен препарат также для обработки семян и растений всех овощных культур. Ускоряется прорастание семян, рассада становится более устойчивой к пониженным температурам и лучше приживается при пересадке в открытый грунт. Опрыскивание растений (0,25 мг д.в. на 5 л воды) приводит в фазу бутонизации — начала цветения. У обработанных растений повышается урожай, отмечается более раннее созревание урожая, лучшая со-

хранность и качество плодов.

Регуляторы роста растений хорошо совместимы со всеми рекомендованными химическими средствами защиты растений и минеральными подкормками.

на...

шат ягу.

Дымовую трубу выводят выше крыши на 0,5 м, если она находится от конька не далее 1,5 м. На верх трубы укладывают цементный раствор, который заглубляют под углом 45°.

От атмосферных осадков трубу и отверстие вокруг нее при выходе за кровлю утолщают и защищают кровельной сталью или цементным раствором.

Только что сложенную печь нельзя топить. Ее проверяют на наличие тяги, открывают все дверцы и оставляют в таком положении на неделю.

Внешнюю отделку печи начинают только после ее полного просыхания.

Хозяину на заметку

1

100

Борьба с поли-

Обыкновенный
кирпич перед кладкой
погружают его на
минут в воду, тугопо-
лоскопавшись в
Печь должна иметь
новую тягу, которая об-
рывает выталкивания
счит воздушном, нахо-
дятся помещения, на-
хвату в печи. Чтобы уста-
ноточной тяги в трубе, к
топальной двери подно-
сится папиросной
горящую спичку. Если
пламя отклоняется
топливника — тяга хоро-
шая. Выходящая на кри-
визны ближе к коньку.

Далее трубу выводят выше крыши на 0,5 м, если она находится от конька не далее 1,5 м. На верх трубы укладывают цементный раствор, который заглаживают под углом 45°.

От атмосферных осадков трубу и отверстие вокруг нее при выходе за кровлю утолщают и защищают кровельной сталью или цементным раствором.

Только что сложенную печь нельзя топить. Ее проверяют на наличие тяги, открывают все дилеры и оставляют в таком положении на неделю.

После этого оттелку печи начинают только после ее полного просыхания.

Приятного аппетита!

Как рекомендует наука...

Стоп-кадр

Суперблюда из субпродуктов

А ведь действительно, из сравнительно дешевых субпродуктов можно приготовить деликатесы. Если, конечно, сделать это умело. Возьмите за основу один из рецептов, приобретите собственный опыт и фантазию и — за дело!

Отварной рубец

Свежий, тщательно вымытый рубец ополоснуть кипятком, очистить ножом и снова промыть в холодной воде. Затем нарезать его крупными квадратами или свернуть рулетом и связать нитками, положить в кастрюлю, залить холодной водой, добавить соль, перец, лавровый лист по 1 моркови и петрушке, головку лука и поставить варить на 4—5 часов.

Гуляш из говяжьего сердца или вымени

Сердце или вымя обмыть, нарезать кубиками весом 30—40 граммов и снова промыть, посыпать перцем, солью и обжарить на сковороде с разогретым маслом и мелко нарезанным луком. После этого обжарить мукой и жарить еще несколько минут. Обжаренные кусочки сложить в кастрюлю, залить горячей водой так, чтобы мясо было покрыто

водой, положить томат-пюре, лавровый лист, накрыть кастрюлю крышкой и тушить на слабом огне 1—1,5 часа.

На гарнир подать жареный или отварной картофель.

На 500 граммов говяжьего сердца или вымени — по 1 столовой ложке муки, масла и томат-пюре, 1 головку лука.

Печенка жареная

Предназначенную для жарения печенку следует выдержать в течение четверти часа в подсоленной и подсолонном молоке, а затем хорошо высушить, завернув в чистое полотенце. Нарезать надо кусками одинаковой толщины, чтобы при жарении они прожарились равномерно. Подготовленную печенку посыпать слегка толченым перцем, обвалять в муке и жарить в кипящем сливочном масле в течение десяти минут одну сторону, а затем другую. При поворачива-

нии вылку не следует втыкать в печенку, чтобы не вытек сок. Пережаренная печенка теряет вкус; чем больше держать ее на огне, тем тверже и менее вкусная она становится. Солить ее следует перед самым концом жарения. Подавать на подогретом блюде с гарниром из овощей и с соусом. Для соуса слегка обжарить мелко нарезанный лук, добавить 100 г сметаны, ложку горчицы, ложку приправы "Багета", если есть — ложку соевого соуса.

Почки тушеные

Хорошо очистить и промыть 1/2 кг почек, немного посолить и потушить с 1/2 стакана жира и небольшим количеством воды. Когда начнут поджариваться почки, вынуть и выложить на тарелку.

В том же жире поджарить 3—4 головки репчатого лука, нарезанного тонкими ломтиками, и столовую ложку муки. Прибавить чайную ложку красного перца и 1 столо-

Почки с грибами

Очистить и промыть 4 теленочных почки. Разрезать по длине пополам, залить подсоленным кипятком и сварить, после чего нарезать поперек полосками. Отдельно сварить 300 г грибов, слить воду, грибы нарезать полосками. Поджарить вместе грибы и почки в 1/2 стакана жира. Прибавить 2 столовые ложки без верха муки и снова

поджарить. Залить 1/2 стакана вина и варить, пока не выпарится вино. Развести соус отваром от грибов и частью бульона, в котором варились почки. Посолить по вкусу, посыпать черным перцем и доварить (8—10 минут) на слабом огне.

На гарнир подать картофельное пюре.

ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "АТЛАС ИНТЕРНЭШНЛ"

220002 Минск, Дзямна 13а
Тел (017) 234 51 65, 234 52 65
Тел/факс (017) 234 57 45

АТЛАС

РАЗЛИЧНЫЕ МОДЕЛИ ГАРАНТИЯ

АККУМУЛЯТОРЫ

ШИНЫ для автомобилей и сельхозтехники

РЕМНИ • ШЛАНГИ для МТЗ • ГАЛОГЕННЫЕ ЛАМПЫ

Со склада в Жодино

Автомобили

Грузовые	Сельхозхоз.	Погрузчики
320 x 508	15,5 - 38	6,00 - 13
300 x 508	11,2 - 20	8,15 - 15
280 x 508	7,50 - 20	8,25 - 15
260 x 508	9,00 - 16	
240 x 508	10,00 - 16	
220 x 508	12,00 - 16	
320 x 457	5,30 - 610	
370 x 508	7,20 - 665	
8,40 x 15	7,20 - 635	
1300 x 400 x 533	16,5/70 - 18	

Продаем муку ржаную обдирную или меняем на шины.

Т.ф. (01775) 2-35-38

ТЕЛЕПРОГРАММА

Четверг, 4 декабря

Белорусское телевидение

08.00, 13.00, 15.00, 18.30, 00.05 Новости.

08.10 Вселенная. Научно-популярный тележурнал.

08.45 Творения. Сопровождение журнала "Всесоюзная литература".

09.30, 17.40 Экономикст.

09.40 Мультифильмы.

10.00 Музыка без границ.

10.40 Гости в дом.

11.10 "Фламинго приносит счастье". Худ. фильм.

12.20 Королевская охота.

15.10 Мультифильм.

15.20 Педагогический экран. Жлобинское аграрно-техническое высшее профессиональное училище.

15.50 ТБ — школе. Музыка. 8-й класс. Молодые исполнители Беларуси.

16.20 Уроки Н.Новожиловой.

16.55 Гандбол. Чемпионат мира. Женщины. Беларусь — Канада.

18.45 Второй Международный фестиваль студентов-медиков.

19.25 Тема дня.

19.45 Сделано в Беларуси. Уникальные хирургические операции.

20.10 Творцы. Артист Леонид Ушаченко.

20.30 Музыкальный антракт.

20.40 Колыбельная.

21.00 Панорама.

21.50 Телебарометр.

22.05 В гостях у И.Димченко в худ. фильме "Белый ворон".

23.40 Худ. фильм "Путь без следа".

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.55 Новости.

08.15 "Человечка нарисовал я". Мультифильм.

09.10 Человек и закон.

09.45 Поезд все дома.

10.20 Домашняя библиотека.

10.30 Телеигра "Эти забавные животные".

11.15 Программа "Вместе".

14.20 Мультисернал "Невероятные приключения Джони Квеста".

14.30 Календарная компания.

15.10 Лесная компания.

15.40 "Космическая полиция". Фантастический сериал.

16.05 ...До шестнадцати и старше.

16.30 "100 лет приключений". Сериал.

16.50 Печатный двор.

17.15 Телеигра "Эти забавные животные".

17.45 Футбол. Сборная мира — сборная Европы. Трансляция из Франции.

19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 Время.

20.40 Сериал "Скарлетт".

23.40 Сериал "Каскадеры. Мир трюков".

23.00 Александр Буинов в концертной программе "Острова любви".

00.10 Программа передач.

Канал "Россия"

10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Вести.

18.00 Журнальная часть.

8.15, 23.45 Прогноз погоды.

08.20 Национальный интерес.

08.50 Торговый дом.

15.35 Почтовый магазин.

09.05 "Санта-Барбара". Сериал.

17.15 Мультифильм.

16.30 Золотая карта России.

16.35 "Народки". Детский телесериал (Австралия — Польша).

17.25 "Формула 900". Телевизионное шоу.

18.20 Национальный интерес.

19.25 Подборотки.

19.10 "Санта-Барбара". Сериал.

20.45 Сам себе режиссер.

21.30 Добрый вечер.

Вы не успели посадить сад осенью? Сделайте это весной

Сажени плодовых культур следует покупать в плодотомических хозяйствах и на опытных научно-исследовательских станциях, где выращивают районированные сорта. Для посадки обычно используют двухлетние саженцы яблони, груши, вишни, сливы. Сажать деревья и других возрастов. При формировании деревьев в виде пальметты с наклонными ветвями достаточно иметь саженцы с двумя ветвями. Остальные саженцы должны иметь не менее трех боковых ветвей и центральный проводник. Корни их должны быть длиной 35—40 см, без наростов и других механических повреждений.

Перед транспортировкой корни саженцев следует обернуть влажной тряпкой, рогожей, соломой или обложить бумагой и обвязать шпагатом. Сажени, доставленные на участок, прикапывают в почву. Перед прикопкой поломанные и поврежденные ветви и корни обрезают до здорового места, корни обмакивают в болтушку (глинистую почву, разведенную до густоты сметаны). Если саженцы будут посажены весной, их прикапывают на зиму наклонно в канавки, почву уплотняют, чтобы она хорошо прилегла к корням, и поливают.

Лучшие сроки посадки плодовых деревьев — ранняя осень (конец сентября, первая половина октября) и не позднее, чем за 20—30 дней до заморозков (яблони и вишни до середины мая).

В приусадебных садах рекомендуется высаживать яблони и груши на сильнорослых подвоях на расстоянии 6 м друг от друга, яблони на полкарликовых подвоях — на расстоянии 3 м, яблони на карликовых подвоях — 1,5 м, вишни штамбовые — 2,5 м, сливы штамбовые — на расстоянии 2,5 м друг от друга.

При посадке растений рядом с соседним участком они высаживаются на расстоянии половины ширины междурядья от границы с этим участком. Так, при ширине междурядий 6 м посадку деревьев надо производить на расстоянии 3 м от границы с соседним участком, посадку ягодных культур — на расстоянии 70—80 см.

Посадочные ямы выкапывают круглой формы с отвесными стенками (табл. 3).

При копке ям верхний плодородный слой почвы складывают на одну сторону ямы, а нижний — на другую. Органические и минеральные удобрения перемешивают с почвой (см. табл.). После выкопки ям их дно перекапывают на глубину 20—25 см и рыхлят, посадившуюся на поверхность почвы. Затем по размеру корневой системы саженца делают холмик, на который ставят саженец. Корневая шейка его должна быть на уровне окружающей посадочную яму поверхности почвы (после ее оседания). Начинаясь садоводы часто допускают заглубление или очень высокую посадку. Это приводит к ухудшению развития деревьев. Шейка семенных подвоев на легких почвах

Размеры посадочных ям для плодовых культур

Порода	Диаметр ямы, см	Глубина ямы, см
Яблони и груши на сильнорослых подвоях	100—125	60
Яблони на полкарликовых подвоях	100	50
Яблони на карликовых подвоях	90	40
Вишни и сливы	80	40

Нормы удобрений на одну посадочную яму, кг

Вид удобрения	Яблоня Груша	Вишня Слива	Смородина Крыжовник
Новос, компост, перенной Суперфосфат или фосфоритной муки	20—30	10—12	8—10
Хлористый калий	1,5	0,6	0,3
Сернокислый калий	0,1	0,05	0,03
Древесная зола	0,15	0,06	0,04
Молотый известняк (долломит) или известково-пушонка	0,6—1,0	0,3—0,4	0,1—0,15

Сделай сам...

Если вы не успели поставить капусту, то еще не поздно

Квашение капусты — давняя традиция во многих домах. Дело это несложное, да вот беда — капуста не всегда удается: то слишком мягкая получается, то на вкус что-то не то.

Причины тут могут быть разные. Но наиболее вероятны две: либо сорт капусты не годится для квашения, либо температура неподходящая.

Оптимальной для капусты считается температура 18—20 градусов тепла. При более низкой процесс квашения происходит медленнее, а если температура выше, в капусте начинают размножаться гнилостные микроорганизмы.

Для получения самой лучшей закваски температуру следует менять хотя бы три раза. Первую неделю надо держать капусту при 15—18 градусах, например, в кухне. Потом еще на неделю поставить ее в более прохладное место, скажем, в подвал, где температура была бы около 10 градусов. А спустя еще неделю ее следует держать там, где температура воздуха около нуля.

За неимением прохладных мест можно держать капусту и в тепле, только при этом надо тщательно следить, чтобы она не плесневела, и регулярно снимать плесень. Как минимум раз в неделю надо снимать марлю, которой капуста накрыта, и деревянный круг с гнетом и тщательно промывать их в крепком соляном растворе. Таким же раствором следует промывать и края емкости, где квашена капуста.

Наши капусту примерно в таких пропорциях: на 10 кг нашинкованной капусты — 200—250 г соли и 300—500 г сахара. Что добавить еще — морковь, антоновские яблоки или клюкву — это уже дело вкуса. Некоторые хозяйки кладут сразу все. Но в любом случае такая тмин не повредит.

Нашинкованную капусту надо хорошо промывать руками до образования сока. По мере заправки капуста вздувается, так как в ней скапливаются газы. Поэтому периодически ее следует протыкать деревянной палкой.

Существует еще способ квашения запеченной капусты. Очищенный кочан следует разрезать на

2—4 части и запечь в горячей духовке. Когда капуста остынет, уложить ее рядами в посуду для заквашивания, пересыпая солью и горчицей. Заполненный сосуд накрыть марлей, деревянным кругом, положить сверху гнет. Капуста быстро выделит сок и заквасится через неделю.

На 10 кг капусты — 250 г соли и 2 ст. ложки горчицы порошка.

А все ли знают, что такое капуста-прованская?

Это квашеная капуста, заправленная различными приправами и приправами.

Например, на 3 кг капусты добавляют 400 г сахарного песка, 400 г растительного масла, 5 г горчицы (в порошок), 250 г клюквы или брусники, 450 г марлинованных слив или винограда, 200 г маринада из-под маринированных плодов. Все тщательно перемешать, уложить в посуду и залить процеженным маринадом. Если маринада нет, можно добавить по вкусу уксусную эссенцию или лимонную кислоту. Хранить капусту-прованскую можно 2—3 суток в прохладном помещении, а в холодильнике — до десяти суток.

День у гісторыі

4 снежня

У 1642 г. памёр кардынал Рышэль, французскі палітычны дзеяч. У 624 г. ён стаў першым міністрам каралі Людовіка XII і фактычна кіраўніком Францыі. Цікава, што пры Рышэлье, які з'яўляўся валадзе прадстаўніком духавенства, была рэарганізавана французская армія, створаны ваенны флот, да Францыі далучаны Эльзас і Латарыя. Асноўныя прынцыпы сваёй палітыкі — абсалютызму — кардынал выклаў у "Палітычным завячванні" (1643 г.).

У 1793 г. наразіўся англійскі філосаф і гісторык Карл Лэві, які стаў гэтага дня "Перагерою, культ герояў і геранічнае ў гісторыі". (Герой, паводле этымалогіі, — гэта фігура іерархічнай лесцы, а якая схваціла ўверсе на адной асобе.)

У 1912 г. наразіўся беларускі паэт Аляксей Русеўскі, даўраў літаратурнай прэміі імя А.Куляшова за кнігу "Крокі сэрца" (1981 г.).

У 1912 г. у гэты ж дзень была таксама створана Албанская армія.

У 1917 г. у мястэчку Соля Смалонскага раёна быў заключаны дагавор аб перамяі на Заходнім фронце.

У 1973 г. наразіўся англійскі філосаф і гісторык Карл Лэві, які стаў гэтага дня "Перагерою, культ герояў і геранічнае ў гісторыі". (Герой, паводле этымалогіі, — гэта фігура іерархічнай лесцы, а якая схваціла ўверсе на адной асобе.)

У 1912 г. наразіўся беларускі паэт Аляксей Русеўскі, даўраў літаратурнай прэміі імя А.Куляшова за кнігу "Крокі сэрца" (1981 г.).

У 1912 г. у гэты ж дзень была таксама створана Албанская армія.

У 1917 г. у мястэчку Соля Смалонскага раёна быў заключаны дагавор аб перамяі на Заходнім фронце.

У 1973 г. наразіўся англійскі філосаф і гісторык Карл Лэві, які стаў гэтага дня "Перагерою, культ герояў і геранічнае ў гісторыі". (Герой, паводле этымалогіі, — гэта фігура іерархічнай лесцы, а якая схваціла ўверсе на адной асобе.)

У 1912 г. наразіўся беларускі паэт Аляксей Русеўскі, даўраў літаратурнай прэміі імя А.Куляшова за кнігу "Крокі сэрца" (1981 г.).

У 1912 г. у гэты ж дзень была таксама створана Албанская армія.

У 1917 г. у мястэчку Соля Смалонскага раёна быў заключаны дагавор аб перамяі на Заходнім фронце.

У 1973 г. наразіўся англійскі філосаф і гісторык Карл Лэві, які стаў гэтага дня "Перагерою, культ герояў і геранічнае ў гісторыі". (Герой, паводле этымалогіі, — гэта фігура іерархічнай лесцы, а якая схваціла ўверсе на адной асобе.)

У 1912 г. наразіўся беларускі паэт Аляксей Русеўскі, даўраў літаратурнай прэміі імя А.Куляшова за кнігу "Крокі сэрца" (1981 г.).

У 1912 г. у гэты ж дзень была таксама створана Албанская армія.

У 1917 г. у мястэчку Соля Смалонскага раёна быў заключаны дагавор аб перамяі на Заходнім фронце.

В Гомеле состоялось открытие евротурнира по волейболу среди женщин. Вместе с командами Румынии, Боснии и Герцеговины, Португалии выступает гомельская "Надежда". На снимке: во время соревнований. Фото Сергея ХОЛОДИЛИНА, БелТА.

Футбол

Киевский "ДИНАМИТ" опасен для всех

Пожалуй, главным событием в Европе на минувшей неделе стали очередные матчи Лиги чемпионов. При этом наша пристальное внимание, несомненно, приковано к выступлению там киевского "Динамо", единственного клуба из стран бывшего СССР, кому удалось пробиться на этот престижный турнир. К приятному удивлению многих, киевляне не стали здесь мальчишками для битвы и статистиками — совсем даже наоборот. Подопечные Валерия Лобановского не проигрвали еще ни разу, а вот среди поверженных ими клубов оказались такие гранды евротурнира, как "Барселона" и голландский "Эйндховен". Перед повторной встречей с голландцами, набрав в своей подгруппе "С" 10 очков, киевляне шли в единоличных лидерах, и для того чтобы досрочно завоевать путевку в следующий круг — 1/4 финала, — их вполне устраивала и ничья. И они ее добились. Быть может, зрители (а их на Олимпийском стадионе столицы Украины собралось аж 80 тысяч) на сей раз и не увидели от своих любимцев той зрелищной красивой игры, которую "Динамо" демонстрировало в предыдущих встречах (с той же "Барселоной", например), вряд ли их стоит за это благодарить. Результат был достигнут, а это, пожалуй, главное.

Кто из наших любителей украинского футбола мог бы подумать, что в последний день группового турнира, помимо "Динамо", к слову, определились еще три клуба, которые продолжат будущей весной борьбу за самый престижный евротурнир — Кубок чемпионов. Это германские "Боруссия" (вышедший обладатель) и "Бавария", а также английский "Манчестер Юнайтед". Имена же остальных четырех счастливых клубов мы узнаем 10 декабря, т.е. в последний день группового турнира.

Баскетбол

Кому-то вверх, а нам — пониже?

Двумя встречами на минувшей неделе национальная мужская сборная Беларуси открыла свой очередной отборочный цикл чемпионата Европы-99. 26 ноября команда Александра Борисова в Тель-Авиве с разгромным счетом уступила Израилу (64:95), а спустя три дня в Минске вымучила победу у датчан (66:60). То, что в стартовом матче белорусы проигрывают, по большому счету, было вполне ожидаемым (израильский баскетбол нынче котируется в Европе весьма высоко, причем как на клубном уровне, так и на уровне сборных). Но чтобы столь крупно? Вряд ли. Хотя бы потому, что в прошлом евротурне наша команда уже встречалась с этим соперником, и несмотря на то, что дважды уступила (73:95 в гостях и

57:65 дома), не выиграла такой беспомощной и ограниченной. Пожалуй, еще одним неприятным открытием стал натушный суботний выигранный белорусами у скромной по европейским баскетбольным меркам Дании. Причем на перерыв наша команда ушла и вовсе в роли догоняющих (24:26). Избежать домашнего конфуза белорусской сборной удалось в середине второй 20-минутки. Взяв игру на себя, 34-летний капитан Сергей Желудок забросил несколько ценных трехочковых бросков, которые, по существу, и внесли ход встречи перелом. Невыразительная игра против датчан еще более укрепила во мнении, что подопечным Александра Борисова едва ли светит даже четвертое место в группе. Но крайней мере нынеш-

ним составом. Впрочем, возможно опровергнуть или поставить под сомнение правомерность подобных утверждений в белорусской сборной предстоят завтра вечером, когда она встретится с одним из фаворитов группы — командой Испании. (Об итоге этой встречи мы сообщим в одном из ближайших номеров газеты.)

Результаты остальных встреч в группе "С": 26.11. Испания — Украина — 83:60. Дания — Англия — 64:72. 29.11. Украина — Израиль — 62:65. Англия — Испания — 76:92. Положение команд после двух туров (за победу начисляется 2 очка, за поражение — одно): Украина, Испания — по 4, Беларусь, Англия — по 3, Украина, Дания — по 2.

Теннис

Без Пита Сампраса они и не туда...

Проходивший в Гетеборге с 28 по 30 ноября финал Кубка Дэвиса между сборными Швеции и США завершился отчасти неожиданным победой хозяев (5:0). Шансы на завоевание "Серебряной салатницы" перед матчем были повыше, пожалуй, у американской команды, которая пришла на турнир в сильнейшем составе: первая ракетка мира Пит Сампрас и третья — Майкл Чанг. У шведов в этом плане кадры были поскромнее: в десятку лучших теннисистов мира входил лишь Юнас Бьоркман (четвертое место). Тем не менее праздновать успех довелось именно скандинавам. Причем все было решено уже в матче двух стартовых дней (матч состоит из пяти сетов), выигранных шведами со счетом 3:0. В пятничных играх Бьоркман в четырех сетах (7:5, 1:6, 6:3, 6:3) разгромил в Чангом, а Магнус Ларссон нанес поражение самому Питу Сампрасу. Правда, шведы сделали крупно повезло, ибо победа досталась ему благодаря травме ноги, полученной первой ракеткой мира. Ведь

еще бабушка надвое сказала, чем был бы закончился, останься Сампрас в строю. При счете же 1:2 в третьем сете Пит вынужден был прекратить встречу. Этот момент, пожалуй, оказался переломным в матче. Выход из строя лидера команды, безусловно, отразился на игроках американской сборной, которой, дабы избежать досрочной капитуляции и продлить себе "жизнь" до воскресенья, было необходимо непременно побеждать в парной встрече. Однако Джонатану Старку и Тодду Мартину не удалось совладать с вошедшим в раж соперником. Бьоркман и Никлас Культи играли блестяще и не оставили им никаких шансов — 6:4, 6:4, 6:4. Все. Дальше было уже не столь неинтересно. Кстати, в последний раз в финалах Кубка Дэвиса шведы побеждали сборную США в далеком 1984 году. А всего же скандинавы владели "Серебряной салатницей" шесть раз. Безоговорочное лидерство, впрочем, здесь принадлежит тем же американцам — 31 победа.

Дмитрий ЕРМАК.

Адрес редакции:

220030, Минск, вул.Энгельса, 34а. Прямая: (017) 229-28-71. Тел./факс рекламного отдела: 229-29-04.

Индекс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рукіпі не вяртаюцца і не рэзкуюцца. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя адказнасці не нясе. Рэгістрацыйнае пасведчэнне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыпламатыўна ў ПП "Мэдэкс". Адрес: г. Минск, вул. В.Харужай, 13. Підписана ў друку ў 21.00. Формат А-2. Тыраж: першы завод — 50200 экз. Заказ № 1169

НАДЕЖНЫЙ ИНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРОФЕССИОНАЛОВ!

лобзики, углошлифовальные фрезерные машины, мотопомпы (Австрия), электродрели, перфораторы, дисковые и цепные электропилы, переносные бензиновые электростанции 220/380 Вт, кувалды, арматурные, Ø 115-400 мм

Тел.: (017) 232-56-38, 232-10-93